2022

Tájékoztató Sárospatak város környezeti állapotáról

Készítette: Batta Eszter és Polgárné Monok Bernadett

2022.

Tartalom

1. Bevezetés 2
2. Jogszabályi háttér 3
3. Természetföldrajzi jellemzők 5
4. Éghajlati jellemzők 6
5. Vízrajzi jellemzők 6
6. Sárospatak gazdasági állapota 8
7. Demográfiai jellemzők 9
8. Közlekedés 10
9. Levegőtisztaság-védelem 17
10. Vízvédelem 18
11. Zaj- és rezgésvédelem 20
12. Települési és épített környezeti állapot 20
13. Települési szilárd kommunális hulladékkezelés 21
14. Köztisztaság 24
15. Kommunális szennyvízkezelés, gyűjtés, elvezetés, tisztítás 25
16. Közműves ivóvízellátás 26
17. Csapadékvíz elvezetés, vízrendezés, ár- és belvízelvezetés 28
18. Árvíz- és belvízvédelem 29
19. Zöldterület-gazdálkodás 30
20. Helyi közlekedésszervezés 32
21. Összefoglalás 35

1. Bevezetés

A környezetünk védelme, valamint a természeti értékeink megőrzése napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. A fenntartható fejlődés elve alapján meg kell őriznünk a természeti erőforrások azon képességét, amelyen a természet és a társadalom alapszik. A másik fő szempont a környezet elhasználódásának megakadályozása, úgy, hogy közben ne kelljen lemondani sem a gazdasági fejlődés, sem a társadalmi egyenlőség igényeiről. A megfelelő környezeti feltételek megléte biztosítja a jelen és a jövő generációinak jólétét, egészséges életét.

Környezetünk állapota folyamatosan változik. A környezet állapotát a rendszer-szerkezetben bekövetkező változások határozzák meg, amely részben a geomorfológiai és bioszféra-formáló erők hatásából, részben az ember társadalmi-gazdasági tevékenységéből származik. Nélkülözhetetlen annak felismerése, hogy meg kell teremteni a növekvő civilizációs igények és a csökkenő természeti erőforrások közötti egyensúlyt.

Manapság egyre nagyobb igény jelentkezik a környezet állapotára vonatkozó minőségi mutatók, valamint a környezeti állapotot befolyásoló hatásokra jellemző információk megismerése iránt. A környezeti állapotfelmérés a környezet egészével, mint komplex rendszerrel foglalkozó információszabályozás, a hatótényezők és a hatások elemzése értékelés nélkül. Tágabb értelemben véve a környezeti politika fejlesztésének eszköze, amely hiteles képet ad a meghatározott célok és a környezeti jelenségek kapcsolatáról.

A területi környezetállapot értékelés számos adatot, ismeretet igényel az állapot aktuális jellemzésének, értékelésének, minősítésének, és a káros hatások feltárásának érdekében. A környezeti állapot felmérésének célja a környezeti elemek (talaj, víz, levegő, élővilág, táj) és egészének jellemzésére szolgáló paraméterek meghatározása és összehasonlítása, az elvárt vagy a szabványokban rögzített állapotjellemzőkkel. A környezeti adatok gyűjtése elengedhetetlen a sikeres környezetvédelmi igazgatás szempontjából, ugyanis ez biztosítja a környezet állapotát védő és javító programok szakmai alátámasztását, és lehetővé teszi, hogy megfelelő döntések születhessenek. A területi környezeti információk hozzáférhetősége alapvető fontosságú a döntés-előkészítésben, a tervezési-értékelési folyamatokban, valamint a nyilvánosság tájékoztatásában.

2. Jogszabályi háttér

A környezet védelmének általános szabályairól alkotott 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a Képviselő-testület által elfogadott települési környezetvédelmi program, illetve a végrehajtásáról szóló cselekvési program egyaránt tartalmazza, hogy a települési önkormányzat évente egyszer elemzi és értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és erről tájékoztatja a lakosságot.

A tájékoztató célja, hogy az érdeklődők naprakész információt kapjanak lakóhelyük környezeti állapotáról, és megismerhessék a város környezetvédelemmel kapcsolatos intézkedéseit. A Települési Környezetvédelmi Program tartalmi elemeinek, illetve alapelveinek összhangban kell állniuk a Nemzeti Környezetvédelmi Program alapelveivel.

Környezetünk védelme érdekében végzett helyi feladatok a következők szerint csoportosíthatók:

- környezetvédelemmel összefüggő jogszabályok végrehajtása és hatósági feladatok ellátása,
- Települési Környezetvédelmi Program elfogadása,
- helyi, önkormányzati rendeletek megalkotása a környezet védelmének és az azzal összefüggő feladatok megoldása érdekében,
- környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal való együttműködés,
- helyi környezeti állapot évenkénti elemzése.

A települési környezetvédelemmel kapcsolatos feladatokat alapvetően az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- a környezet védelmének általános szabályiról szóló 1995. évi LIII. törvény,
- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény,
- a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény,
- a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezek végrehajtási rendeletei,
- a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény,
- a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet.

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testületének a környezet védelmével kapcsolatban 2021. évben hatályos rendeletei:

- *Sárospatak város kül- és belterületének Szabályozási Tervéről és Helyi Építési Szabályzatáról szóló 10/2017. (IV. 28.) önkormányzati rendelet,*
- *A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 27/2017. (XII. 18.) önkormányzati rendelet,*
- *A talajterhelési díjról szóló 21/2015. (IX. 07.) önkormányzati rendelet,*
- *Az avar és kerti hulladék égetésének helyi szabályairól szóló 18/2015. (VI. 01.) önkormányzati rendelet,*
- *Sárospatak Város közigazgatási területén a víziállások létesítésének és fennmaradásának szabályozásáról és a mederhasználati díjról szóló 15/2015. (IV. 27.) önkormányzati rendelet,*
- *A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 8/2015. (III. 02.) önkormányzati rendelet,*
- *A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 21/2016. (XII. 16.) önkormányzati rendelet.*

3. Természetföldrajzi jellemzők

Sárospatak a Zempléni-hegység keleti lejtőinek előterében, a Bodrog partján fekszik, az Északi-középhegység tagjaként. Magára a Zempléni-hegységre nagyfokú geológiai és geomorfológiai összetettség jellemző, a hegység felszínébe bevágódó mély, gyakran széles völgyek különböző részekre, úgynevezett kistájakra tagolják azt.

A város fekvése egyedinek, különlegesnek mondható, hiszen területe három földrajzi kistájat is érint, ezek a Bodrogköz, Hegyalja és a Központi-Zemplén. A város egy része a Bodrogköz kistájon fekszik, mely alluviális síkság. A kistáj mai képét elsősorban a vízfolyások határozták meg, kezdetben még a Zemplénből lefutó patakok hordalékkúpjai, később a Bodrog és a Tisza medreinek nyugatra tolódása alakította ki. A terület talajviszonyát nagyban meghatározza a folyó közelsége, valamint ehhez kapcsolódóan a múlt századi vízszabályozási és lecsapolási munkák. Legnagyobb kiterjedésben réti talajokkal találkozunk, melyek agyagosak, erősen savanyúak, ezen kívül öntés réti talaj, tőzegtalajok, barnaföldek is megtalálhatók. A régen vizes területek helyén ma nagyrészt szántó található, a mélyebb fekvésű területeken pedig nedves-vizes gyepek. A régi vízi világ nyomait a holtágak és a Bodrog keskeny hullámtere őrzi.

Ásványi összetételét tekintve a Hegyalja képét elsősorban a fekvése határozza meg. A Központi- Zemplén vulkáni kúpjaitól távolabb esik, azonban a riolitvulkánok tufaesőjének ki volt téve, valamint utóvulkáni tevékenységek is sűrűn jelentkeztek a területen. Így egyszerre vannak jelen a puhább, könnyen málló tufás üledékek és a keményebb plakkok is, valamint a jégkorszaknak köszönhetően lösz. A térség legjellemzőbb kőzetei az andezit és származékai, a riolittufa, hidrokvarcit, és riolit.

A területen számos, a hegyekből lefutó patak található, ezek közül a legjelentősebb a Hercegkúti- patak, mely a város úgynevezett bodroghalászi részén torkollik a Bodrog folyóba. Legjellemzőbb az agyagbemosódásos barna erdőtalaj. Évszázadok óta legjelentősebb területhasználó a mezőgazdaság, elsősorban a szőlők által. A kistájon az előzőkben leírt, összetett vulkánikus eredetű talaj és más egyéb tényezők által alakulhattak ki világviszonylatban is kiemelkedő jelentőségű dűlők.

4. Éghajlati jellemzők

Magyarország éghajlata elsősorban kontinentális jellegű és igen változékony. Ennek alapvető oka az, hogy hazánk területén (fekvéséből adódóan) három éghajlati típus is képviselteti magát, ezek közül bármelyik hosszabb-rövidebb időre uralkodóvá válhat. Éghajlatunkra a csapadékos, egyenletesebb hőmérsékletjárású óceáni, a kevéssé csapadékos, szélsőséges hőmérsékletjárású kontinentális, és a nyáron száraz, télen csapadékos mediterrán éghajlat is hatással van. Mindezért hazánkban jelentős időjárási különbségek fordulhatnak elő.

Sárospatak térségében elsősorban a kontinentális éghajlat érzékelteti hatását, hiszen az előzőekben leírt óceáni éghajlat a nyugati határszélen, még a mediterrán hatás inkább Pécs környékén formálja az időjárást. Az erőteljesebb kontinentális hatás következménye, hogy a hőmérséklet éves közepes ingása eléri a 23-24 °C-ot, tehát a tél hidegebb, a nyár melegebb például a nyugaton, a határ közelében lévő területekhez képest. Térségünkben az éves középhőmérséklet az ország egészéhez hasonlóan – nem jellemző nagy területi különbség országon belül - 10-11 °C. A globálsugárzás éves összege hazánk északkeleti részén, így városunk térségében is – a hazai viszonyokat tekintve – alacsonynak mondható, kevesebb, mint 4300MJ/m^2. Az éves napfénytartam az előző paramétert követve szintén kevesebb, éves szinten 1900-1950 óra. Uralkodó szélirány az északkeleti. Legködösebb hónap a tél 6-12 ködös nappal, második az ősz, harmadik a tavasz, a nyár pedig gyakorlatilag ködmentes.

Térségünkben a csapadék éves mennyisége 550-600 mm, azonban egyre gyakrabban mutatkoznak éves szinten is szélsőségek. A tavaszi-nyári hónapokban kialakuló intenzív felhőszakadások, erős széllel és villámtevékenységgel járó zivatarok előfordulási valószínűsége is évről-évre nagyobb. A legtöbb csapadék május-június között esik, amely a páranyomás maximumával és a fokozódó Medárd nap környéki ciklontevékenységgel magyarázható.

5. Vízrajzi jellemzők

A Zempléni-hegység vízrajza a rögdarabos szerkezetből adódóan, rendkívül változatos. A hegységet a Hernád és a Bodrog folyó határolja. Városunk legjelentősebb vízfolyása a Bodrog folyó, mely Szlovákiában ered az Ondava, Latorca, Laborc, Ung és Tapoly folyók összefolyásával *(1. ábra)*. Hazai szakaszának hossza 51,1 km, Tokajnál torkollik a Tiszába. Mellékvizei a Zemplén keleti oldalán lefutó patakok: a Tolcsva, Bózsva

és Ronyva. Sárospatak területe a Tisza vízgyűjtőjéhez tartozik, melynek két jelentős vízfolyása a Bodrog és a Tisza.

A térség forrásokban és felszíni vízfolyásokban gazdag, de vízhozamuk ingadozó. A Tisza, Bodrog és Hernád folyók alkalmas terepei a vízi turizmusnak, vízparti üdülésnek, de ki kell emelni a termálfürdőzés lehetőségét a hegység lábánál előtörő langyos és meleg vizű forrásoknak köszönhetően, melyek gyógyhatással is bírnak, ennek kiváló példája a sárospataki Végardó Fürdő. Sajátos idegenforgalmi látványosság a sárospataki Megyer-hegyi tengerszem, mely a malomkőbányászatnak köszönheti létét. Mára a hajdani malomkőbánya és a természet lenyűgözően harmonikus egységet alkot.

A Bodrogköz vízrendszerének jellege egyedi, a területen, az 1800-as évek közepétől, a 20. század végéig lezajlott jelentős vízrendezésnek köszönhetően. A területen számos lefűződött morotva és holtág kíséri a Bodrogot, a mentett oldalt behálózzák – a mára jelentősen elhanyagolt – csatornák, vízelvezető árkok.

1. ábra: Bodrog folyó

Sárospatak gazdasági állapota

Sárospatak Borsod-Abaúj-Zemplén megyei település, város rangú, kistérségi központ. Központi szerepének köszönhetően 2013. január 1-től járási központként funkcionál, a sárospataki kistérséghez 16 település tartozik.

Már az őskorban is lakott hely volt, a középkorban fontos kereskedelmi állomásként működött. Napjainkra hangulatos történelmi jellege miatt kiváló turistacélpont. A város és vonzáskörzetében a gazdaság súlypontját a szőlő és bortermelés, valamint a turizmus jelenti.

A mezőgazdaság aránya viszonylag magas, ám az ágazat eltartó képessége folyamatosan csökken. A jellemző vállalkozási forma a kisvállalkozói kategória. A mezőgazdasági övezetbe legfőképp szántóföldi művelésű, árutermelő hasznosítású területek tartoznak. A sárospataki vállalkozások körülbelül 6%-a tevékenykedik az agrárszektorban, amelyek túlnyomó többsége egyéni vállalkozás.

A városban két területen koncentrálódik a legtöbb ipari szereplő; az egyik az Újtelep és Ipartelep nevű városrészen, amely a 37-es főút és a vasút között helyezkedik el, a másik pedig Kispatakon található. Ezen felül a város egyéb területein is találhatók ipari tevékenységet végző gazdasági társaságok. Ipari övezethez tartozik még a volt Csepel Művek területe is.

Kereskedelem:

Az üzletek száma összesen a nyilvántartás szerint 108 db és ebből 2022-ben 22 db kezdte meg működését. Ezek között különböző üzletek (zöldség-gyümölcs, virág árusítás, stb.), kereskedelmi egységek tekintetében büfé, kávéház, bár nyitotta meg kapuit.

A kereskedelmi tevékenységek tekintetében meg kell említeni, hogy a város több pontján csomagátvételi automata került telepítésre, melyeket az ország legismertebb futárszolgálatot ellátó cégek képviselői (emag, GLS, FoxPost) üzemeltetnek.

Ipari üzemek közül jelenleg Sárospatakon 120 db üzemel, amelyben a fémmegmunkálás, gépjárműjavítás-, karbantartás, nyomdai tevékenység, raktározás, csomagolás, épület asztalos ipari termékek gyártása, bútorgyártás, parkettagyártás, kerámia gyártás, fűrészáru gyártás, textíláru gyártás, kőmegmunkálás, munkaruházat gyártás tevékenységek kapnak helyet.

2022. év első felében települt Sárospatakra a német tulajdonnal rendelkező SK-Precíziós Szerszámgyártó Kft., amely az évben megkezdte a gyártást, a jövőben területbővítéssel és újabb csarnok építésével kívánja fejleszteni a beruházást.

Sárospatak gazdasági életében jelentős tényező a turizmus. Ehhez kapcsolódóan a szálláshelyek száma összesen: 121 db.

Ebből 2022-ben 6 db létesült.

6. Demográfiai jellemzők

Sárospatak népessége az utóbbi években folyamatosan csökken, amely a negatív vándorlási egyenlegnek köszönhető, ami térségi, illetve megyei szinten is egyaránt jelen van *(1. táblázat)*. Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkel nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerben (TeIR) 2019-ig található erre vonatkozó adat.

1. táblázat: Sárospatak vándorlási egyenlege 2015-2019
(forrás: TeIR)

Év	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Odavándorlás	575	573	629	598	611
Elvándorlás	691	697	683	720	765
Egyenleg	-116	-124	-54	-122	-154

A Magyar Államkincstár minden évben megküldi önkormányzatunk részére az adott év január 1. napján általuk nyilvántartott népességszámot *(2. táblázat)*.

2. táblázat: Sárospatak népességszáma
(forrás: Magyar Államkincstár)

Év	**Népesség száma január 1-jén (fő)**
2015	12676
2016	12578
2017	12475
2018	12375
2019	12304
2020	12164
2021	11962
2022	11717

A népszámlálás olyan adatgyűjtés, amely egy adott országban a népesség létszámának megállapítását, és a népesség egyedeire vonatkozó adatok gyűjtését jelenti. Célja az összegyűjtött adatok hasznosítása a közigazgatási és gazdasági tervezés, valamint a tudományos kutatás során.

Magyarországon tízévente tartanak népszámlálást, amit a Központi Statisztikai Hivatal végez. Az első népszámlálás 1870-ben, az utolsó népszámlálás 2011-ben volt. Az adatok pontosítására, néhány évvel a népszámlálást követően mikrocenzust készít a hivatal. A Sárospatakra vonatkozó népszámlálási adatokat 1980-tól 2011-ig a *3. táblázat* tartalmazza.

3. táblázat: Népszámlálási adatok Sárospatak, 1980-2011
(forrás: KSH)

Terület	**Terület (ha)**	**Állandó népesség (fő)**				**Lakónépesség (fő)**				
Sárospatak	13918	1980	1990	2001	2011	1980	1990	2001	2011	**népsűrűség egy km^2-re**
		15156	15219	14138	12942	15320	15062	14694	12991	93,3

A népesség idősödésének egyik gyakori mérőszáma az öregedési index, amely egyidejűleg a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősek (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. Öregedési index 2020. január 1-jén országosan 136,6 volt. Sárospatakon az öregedési index kiemelkedően magas, 2018-ban 224,48 volt, ez azt jelzi, hogy a gyermekek születése nem tudja lekövetni a népességfogyást.

A 2011. évet követően a következő népszámlálás időpontját 2021. évre tűzték ki. A Covid 19 járványra való tekintettel nem került elvégzésre, így 2022. október 1.-vel kezdődött az önkitöltés időszaka. A népszámlálás befejezése november 28.

7. Közlekedés

Sárospatak Miskolc irányából a 37-es számú főúton közelíthető meg, a főútra jellemző a nagy személyautó, és kamionforgalom. Sárospatak teljes közigazgatási területére vonatkoztatva a burkolt közutak aránya megközelíti a 75%-ot, ugyanez belterületen jelentősen meghaladja a 90%-ot is. A településen található utak állapotát, minőségét az önkormányzat folyamatosan javítja.

A Tiszán való átkelésre Kenézlőtől délre, Balsa településen van lehetőség autós kompátkelő segítségével, illetve a Cigándnál lévő Tisza-híd segítségével. A Bodrog esetében Sárospatakon, illetve Felsőberecki településen van lehetőség hídon való átkelésre. A tiszalöki duzzasztásnak köszönhetően a Bodrog is hajózhatóvá vált, túlnyomórészt a nyári időszakban történik személyszállítás.

A vasúti fővonal párhuzamosan fut a 37. számú főúttal. A MÁV Zrt. az elmúlt években vasúti pályaszakasz felújítási munkálatokat kezdett a Mezőzombor – Sátoraljaújhely vasúti szakaszon, mely munkálatok sikeresen befejeződtek. A felújítás során Sárospatak térségében megerősítésre került a teljes pályaszerkezet alépítményrendszere, a régi vágánypárok helyett újak kerültek lefektetésre, kiépült a felsővezeték hálózat, felújításra kerültek az Esze Tamás utcai, Wesselényi úti, Kazinczy úti, Széchenyi utcai, valamint a Sárospatak – Sátoraljaújhely közötti külterületi, de még Sárospatak közigazgatási területén található közúti-vasúti átjárók, ezen túl új aszfaltburkolatot kapott a Széchenyi utcai átjárótól a 37. sz. főútig vezető útszakasz is. A teljes vonalon villamos árammal működtetett vasúti kocsik közlekednek. Ezen túl felújításra került nem csak a sárospataki, hanem az érintett szakasz összes megállóhelye is, a modern, digitális eszközök beépítése mellett az olyan megállók is kaptak fedett, várakozásra alkalmas beállót, ahol eddig ez nem volt megoldott.

Helyi autóbusz-közlekedés nincs a városban, helyközi járatok állnak rendelkezésre, mellyel a településrészek és a Sárospatak vonzáskörzetéhez tartozó települések elérhetőek.

Sárospatakon 3 ha területű füves repülőtér található kifutópályával és hangárral. Jelenleg sportrepülők használják, menetrendszerű közlekedés nem üzemel.

TOP pályázat keretén belül fenntartható közlekedésfejlesztés valósult meg, mely során 825 méter hosszú kerékpársáv, B+R kerékpártárolók és akadálymentes gyalogos járda került kialakításra, valamint forgalomcsökkentő célú útátalakítás is végbement Végardó településrészen.

A Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. által meghirdetett 2021. évi Zártkerti Program keretében benyújtott pályázatunk pozitív elbírálásban részesült, melynek keretében 20.110.380 Ft támogatásban részesültünk. A pályázat Sárospatak, 088/3 hrsz-ú helyi közút és a hozzá kapcsolódó 5426 hsz-ú zártkert fejlesztésére adott lehetőséget, mellyel 2022. augusztusában sikeresen elszámoltunk.

Elmondható, hogy a településen a hibrid, illetve elektromos gépjárművek száma növekszik. A város területén kiépítésre került 4 db töltőállomás, a Comenius utcán, a Retel utcán, a Hild téren, és a Herceg utcán.

4. táblázat: Személygépkocsik száma Sárospatakon, 2015-2020
(forrás: KSH)

Időszak	Benzinüzemű személygépkocsik száma (db)	Gázolajüzemű személygépkocsik száma (db)	Egyéb üzemű személygépkocsik száma (db)
2015. év	2988	918	56
2016. év	3037	1053	55
2017. év	3132	1182	62
2018. év	3251	1313	78
2019. év	3344	1395	92
2020. év	3373	1456	132
2021-2022 év	nem áll rendelkezésre területi adat		

8. Sárospatak Város Klímastratégiája

Napjainkban mindenki számára nyilvánvaló, tudományosan elismert tény, hogy az emberiség egyik legnagyobb megoldandó kihívása a klímaváltozás.

Legfontosabb globális környezeti változások:

- szélsőséges időjárási események gyakorisága és intenzitása nő,
- eltolódások az egyes éghajlati években,
- tengervíz szintjének emelkedése,
- kiszámíthatatlanság a csapadékeloszlásban,
- aszályok, árvizek,
- sarki jég olvadása,
- jelentős kihalási hullám a bioszférában.

Hazánkban és sajnos világviszonylatban is sokan gondolják azt, hogy a klímaváltozás nem létezik. Érveik között szerepel, hogy előfordulnak az átlaghoz képest hidegebb telek vagy éppen a nyarak időjárására mondható ez el. Ezen érvük pont, hogy a klímaváltozás létezését erősíti, hiszen egyre inkább a szélsőségek jellemzőek bolygónk időjárására. És noha előfordulnak az átlaghoz képest hidegebb vagy csapadékosabb évszakok, az elmúlt 50 évben mégis az átlaghoz képest melegebb globális időjárás a jellemző. Hazánkban az idei július volt a legszárazabb és a legmelegebb hónap, majd augusztus 19-én megdőlt az országos napi melegrekord.

A szélsőségesen meleg június és a rekordmeleg július az eddigi legmelegebb nyarat eredményezte 1901-től kezdődő mérések óta. Hőségre vonatkozó piros (legmagasabb szintű) figyelmeztetést (napi középhőmérséklet 29 °C felett alakulhat) idén négyszer adott ki az Országos Meteorológiai Szolgálat. Az OMSZ veszélyjelzéseit is figyelembe véve az Országos Tisztifőorvos több ízben másod, illetve harmadfokú hőségriadót rendelt el. Idén június 27 – július 4, július 20- 23 között, augusztus 4-6 között, valamint augusztus 16-19 között harmadfokú hőségriadó volt érvényben. (forrás: OMSZ)

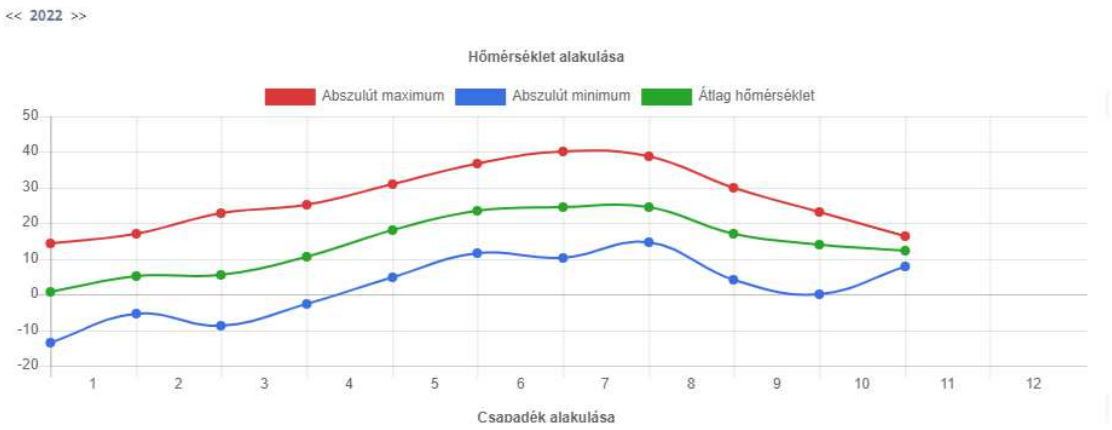

2. ábra: Éves átlaghőmérséklet (forrás: met.hu)

2022. augusztus 22-én Sárospatak Városára egy óra leforgása alatt 19 mm csapadék zúdult, melyet rekord erősségű szél kísért. A vihar következtében Sárospatakon nagy mennyiségben rongáltak, illetve okoztak kárt közterületen álló fák.

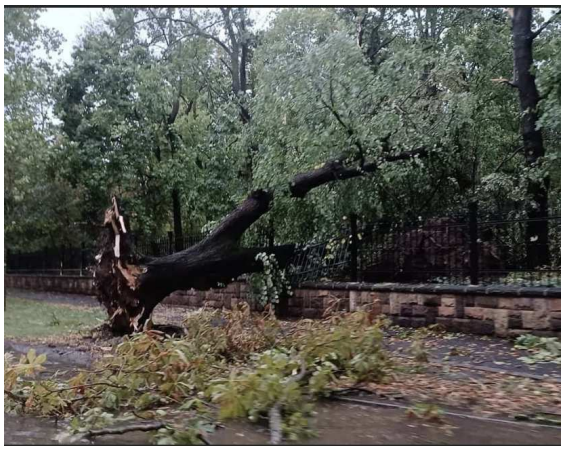

A fent leírt, csak az idei évre vonatkozó példák – számos további mellett – is jól szemléltetik, hogy a klímaváltozás bizony hazánkat is érinti. Legnagyobb veszélyforrást a szélsőségesen nagy melegek, illetve a szélsőséges mennyiségű és intenzitású csapadéktevékenységek jelentenek, melyeket gyakran kísér rekord erősségű szél is.

Az egyre melegebb nyarak azon túl, hogy a mezőgazdaságban és infrastruktúrában is tudnak kárt okozni, az emberi szervezet számára is igen megterhelőek. Ha csak az utóbbi 20 évet nézzük Európában és hazánkban is egyre gyakoribbak a nyári hőhullámok, melyek különösen veszélyesek az idős lakosságra, a gyerekekre, a szív- és érrendszeri betegségben szenvedőkre nézve. Számtalan külföldi és hazai tanulmány leírja az összefüggést a hőhullámok és a mortalitás között, egy-egy forró nyári időszak alatt lényegesen többen halnak meg hazánkban, mint egy átlagos hőmérsékletű nyári időszakban.

Az előzőekben leírtak csak elenyésző szeletei a klímaváltozás összetett jelenségének, de ezekből is mindenki számára egyértelművé kell válnia, hogy a klímaváltozás problémájával foglalkozni kell, és bizony helyi szinten is fontos a klímatudatosság.

Sárospatak Város Képviselő-testülete a *135/2020. (X.30.) határozatában* elfogadta Sárospatak Város Klímastratégiáját. A Stratégia a „Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás” című pályázat keretein belül készült el.

Szükséges leszögezni, hogy a klímaváltozás maga egy természetes folyamat, hiszen jelenleg is két eljegesedés közötti, ún. interglaciális időszakban vagyunk, a Föld átlaghőmérsékletének emelkedése jellemzi. Azonban a jelenlegi emelkedés mértéke közel sem természetes! Az antropogén klímaváltozás létrejöttéért elsősorban az üvegházhatású gázokat teszik felelőssé, melyek közül a legjelentősebbek a vízgőz, szén-dioxid, metán, dinitrogén-oxid és ózon.

A klímaváltozás mérséklése globális szintű összefogással érhető el, a kedvezőtlen hatásokra való felkészülés pedig területi szinten valósítható meg a leghatékonyabban. A helyben jelentkező hatások megismerése és lehetőség szerinti kiküszöbölése a legeredményesebben települési szinten valósítható meg.

Sárospatak klímastratégiája rövid és hosszú távú célokat fogalmaz meg az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével kapcsolatban, kiemelt figyelmet fordítva a szén-dioxidra. 2030-ra 5%-os csökkenést, 2050-re 15%-os csökkenést határoz meg a 2017-es referenciaévhez viszonyítva (2017-ből származik a legtöbb elérhető adat, illetve ez a középátlag a 2011-es népszámlálási adatok és a legfrissebb adatok között). Sárospatak teljes üvegházhatású gáz kibocsátása évente körülbelül 58 000 tonna, melyből a szén-dioxid mintegy 46 000 tonnát tesz ki.

Sárospatakon a jövőben kiemelten fontos lesz az árvíz-belvíz elleni védekezés, a villámárvíz hatásainak kivédése, a természeti értékek védelme.

A klímastratégia kidolgozása mellett a pályázatban szerepel egy lakossági szemléletformáló kampány is.

A kampány tartalma:

- **oktatási programsorozat általános iskolák számára** → célja a fiatalkori oktatás és szemléletformálás, magasabb ökológiai műveltség kialakítása,
- **települési figyelemfelhívó akciók** → klímasátor felállítása nagyobb rendezvényeken, ahol a lakosság informálódhat a klímaváltozás hatásairól, valamint a gyerekek részt vehetnek ismeretterjesztő játékokban,
- **helyi szereplők szemléletformálása** → tájékoztató előadás a projektben érintett intézmények munkavállalói számára,
- **tanulmányi versenyek** → ajándékok a környezetvédelem és klímavédelem témakörében,
- **médiakampányok** → helyi újságban, közösségi médiában történő megjelenés,
- **ismeretterjesztő kiadványok** → tájékoztató füzetek készítése,
- **tanulmányi kirándulások** → helyi szennyvíztisztító telep látogatása, vezetett túra a Long-erdő területén.

Lakossági napelemek telepítése

A több mint 200 milliárd forint keretösszegű pályázati támogatás több tízezer átlagjövedelem alatti családnak segíthet a rezsiterhek további csökkentésében. A pályázat Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve részét képezi, a magyar családok energiahatékonyságát növelő beruházásokat a kormány hazai költségvetésből előfinanszírozza a terv Európai Bizottság általi elfogadásáig.

A kiírást példátlan érdeklődés kísérte, országosan több mint 43 ezer kérelem érkezett, ezért az első ütem keretének megemelésével lehetővé tették, hogy mindenki, aki a benyújtott pályázata alapján jogosult a támogatásra, az kaphasson támogatást. Sikeres pályázat esetén napelem telepítésére az igénylők akár 2,9 millió forintot, energiatakarékos fűtési rendszer kialakítása esetén pedig akár 11,3 millió forintot is kaphatnak.

Aki még nem pályázott és szeretne élni a támogatási lehetőséggel, annak a második ütem keretében lesz lehetősége az első ütemet követően fennmaradt keretösszegre. A második ütemben 2023 tavaszán lehet benyújtani támogatási kérelmet a lakossági napelemes pályázaton, a felhívás módosítása a második ütem benyújtási szakaszára vonatkozóan folyamatban van.

A családok számára a napelemes pályázat mellett egyéb támogatási formák is elérhetőek, melyek segítenek otthonuk korszerűsítésében és a rezsijük csökkentésében, ezek közé tartozik az Otthonteremtési támogatás és az Otthonfelújítási kölcsön.

Napelemes közvilágítás kialakítása

A napelemes kandeláber az elektromos hálózattól független, teljesen automatikus működésű világítóeszköz, mely a napfény energiáját elektromos árammá alakítja, és egy nagy kapacitású solar akkumulátorban elraktározza. Sötétedés után, a beépített alkonyatkapcsoló bekapcsolja a LED fényforrást, ezzel biztosítva a terület zavartalan megvilágítását az év bármely szakaszában. Jellemzői: hosszú élettartam, megbízhatóság, üzembiztonság, egyszerűség, könnyű szerelhetőség.

Napelemes közvilágítási berendezések az előírt megvilágítási szintet messzemenően teljesítik, a legszigorúbb előírásoknak is megfelelnek, abszolút környezetbarát technológiát alkalmaznak, a környezetet semmilyen mértékben nem károsítják. Javítási, csere- és karbantartási igényük jellemzően nincs.

Korábban napelemes közvilágítási rendszer a Vak Bottyán utca egy szakaszán, a Hild téren, valamin a 37-es főút sárospataki leágazásánál, idén Dorkón, valamint az Árok utcán kerül kialakításra.

9. Levegőtisztaság-védelem

A légszennyezettség mérését és értékelését hazánkban az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat végzi. Településünk nem rendelkezik légszennyezettséget mérő állomással.

Településünk levegőminőségét az emberi tevékenységen túl a fekvése és a klimatikus viszonyok határozzák meg. Ipari légszennyezés nem jellemző Sárospatakon, a mezőgazdasági defláció, a terménszárító-és tisztító berendezésekből kiáramló por időszakosan kisebb terhelést jelenthet környezetünkre.

Légszennyezők:

Ózon: ebben az esetben az úgynevezett troposzférikus ózonra kell gondolni, mely élettani hatása kifejezetten káros. Másodlagos szennyezőnek tekinthető, hiszen más légszennyezők átalakulásával jön létre. Elsődleges forrásai a gépkocsik, fűtés és tüzelés. Egészségügyi hatásai közé tartozik a légzőszervek nyálkahártyájának irritálása, súlyosbítja a hörghurutot, asztmát, pollenallergiát.

Nitrogén-oxidok: a levegőben lévő különböző nitrogénvegyületek nagyobb része természetes úton keletkezik, antropogén eredetű forrásai az üzemanyag elégetése, tüzelés, égetés, hőerőművek és a vegyipar.

Kén-dioxid: színtelen, mérgező gáz, mely a légszennyezők között a legveszélyesebb, vízzel érintkezve kénsavvá alakul. Természetes forrásai mellett a szén és olaj égetése a legjelentősebb.

Szálló por (PM10): a legnagyobb problémát a PM10 részecskeszennyezettség okozza, országosan a 10 mikronnál kisebb átmérőjű részecskék értékei nagyobb területen is átlépik az egészségügyi határértéket. Forrása a közlekedés, elsősorban a dízel gépjárművek, emellett egyre nagyobb mértékben a lakossági szilárd tüzelés.

A nyári hónapok kivételével jelentősebb légszennyező forrásnak tekinthető a szilárd tüzelésből, illetve a kerti hulladék elégetéséből származó füst. Az utóbbi tevékenységet városunk szabályozza *Az avar és kerti hulladék égetésének helyi szabályairól szóló 18/2015. (VI. 01.) önkormányzati rendelet* alapján. E szabályozás célja elsősorban az élet-és értékvédelem volt. Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy a kerti hulladék, illetve avar égetésével számos, az emberi egészségre igen ártalmas anyag kerül a levegőbe, ebből adódóan 2021. január 1. napjától törölni szerették volna azt a rendelkezést, amely alapján az önkormányzatok rendeletben szabályozhatják az avarégetést, így általánossá vált volna a levegő védelméről szóló kormányrendelet szerinti tilalom az egész országban, miszerint a „hulladék nyílt téri (...) égetése (...) tilos”. A módosítás célja a levegő minőségének javítása,

ezáltal a lakosság egészségének védelme. Az indoklásban emlékeztetnek arra, hogy a levegő nem megfelelő minősége miatt uniós kötelezettségi eljárás van folyamatban Magyarország ellen. A levegőminőség alakulásában pedig a lakossági fűtés mellett kiemelt szerepe van az avar és a kerti hulladék égetésének. A rendelkezés törlésére egyelőre nem került sor a SARS-CoV-2 vírus miatt kihirdetett veszélyhelyzet következtében.

Alternatívát jelent az avar és kerti hulladék elégetésére, hogy a BMH Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. a téli időszak kivételével egész évben biztosítja a zöldhulladék elszállítását. Tapasztalataink szerint ezzel a lehetőséggel egyre többen élnek, mely pozitívum, hiszen a zöldhulladék elégetésével a levegőbe kerülő káros anyagok mennyiségének növekedése helyett a hulladékgazdálkodással foglalkozó szakemberek szakszerű körülmények között komposztálják az összegyűjtött zöldhulladékot, ami idővel újra felhasználható termékként jelenik meg. Ezen túl a fa, szén és egyéb, el nem tüzelhető hulladékkal való fűtés következtében téli, anticiklonális időjárási helyzetben a fent említett légszennyezők mennyisége megközelítheti az egészségügyi határértéket.

10. Vízvédelem

A vizek minőségi állapotának, valamint a vízkészletek stratégiai célú megőrzésének, az emberi fogyasztás és az ipari-, mezőgazdasági termelés számára történő alkalmas állapotban tartásának feladata mindannyiunk fontos érdeke. A felszíni és felszín alatti vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme elsősorban a vízügyi hatóság hatáskörébe tartozik, természetesen az önkormányzatnak is vannak feladatai.

<u>A vízvédelmi tevékenység három elemet foglal magába:</u>

• vízvédelmi munka megalapozása, mely a vízminőség rendszeres vizsgálatát, értékelését és minősítését jelenti,

• megfelelő vízminőség eléréséhez szükséges beavatkozások,

• rendkívüli vízszennyezések elleni védekezés, vízminőségi kárelhárítás.

Abban az esetben, ha a vizek valamilyen előre nem látható esemény miatt rendkívüli mértékben elszennyeződnek vagy elszennyeződhetnek és ennek következtében a vízellátás, illetve az egyéb vízhasznosítás a lakosság egészségét, életét, a gazdaságot és a környezetet súlyosan és közvetlenül veszélyezteti, a károk megelőzése, elhárítása és mérséklése minden

érintett kötelessége. Az elmúlt években településünk területén rendkívüli vízminőség védelmi beavatkozásra nem került sor.

A felszín alatti vizek igen sérülékenyek. A talajvíz 1-4 méter mélységben található. A talajvíz minőségét gyakran rontják a mezőgazdasági tevékenységből, a nem megfelelően működő csatornahasználatból, illetve az illegális szemétlerakó helyek működéséből fakadó hatások. Az árvízkárok kihatnak a talajvízre is, ebben az esetben megnő a talajba bemosódott szennyezőanyagok mennyisége.

Vízvédelmi szempontból jelentős értéket képvisel a Végardó Strandfürdőt ellátó gyógyvíz bázis. Az ehhez kiépített Vé-3 és Vé-4 jelű termálkutak vízbázisa a felszín alatt mintegy 280-300 m mélységben helyezkednek el. A végardói melegvíz feltehetően a földtani szerkezetet két oldalról kísérő, nagykiterjedésű andezit területen leszivárogva a Zempléni-hegység felől érkezik és széles kiterjedésű. A Végardónál található tektonikus hévízvonalat már 1959-ben kimérték az Eötvös Lóránd Geofizikai Intézet munkatársai. Végardón az első hévizes fúrás 1960-ban mélyült. A Végardó Fürdő biztonságos vízellátása érdekében hidrogeológiai védőidom meghatározás történt. A Borsod- Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35500/2420-16/2020 határozatában jelölte kis a Sárospatak-Végardó fürdő termálvízellátását biztosító kutak védőidom és védőterület rendszerét.

PET-kupa

2022. szeptember 7-11. között immáron harmadik alkalommal került megrendezésre Bodrogi PET-kupa. A PET-kupa az egyik olyan kezdeményezés a világon, ami a környezetszennyező anyagok felhasználásával küzd a környezetszennyezés ellen.

Idén rekord mennyiségű hulladékot gyűjtöttek a Bodrog Sárospatak és Bodrogkeresztúr közötti szakaszán a PET Kupa csapatai, 8 tonna, összesen 1560 zsák hulladékot gyűjtött össze a bodrogi verseny négy napja alatt. A szervezők a hosszú évek alatt kialakult, tiszai hulladékgyűjtő tapasztalataikat harmadszor alkalmazták a Bodrogon, amelynek köszönhetően egyes ártéri területeket sikerült teljes egészében tisztán visszaadni e különleges természeti értékű tájnak.

Bodrogra harmadik alkalommal tért vissza a PET-hajók hulladékgyűjtő versenye. A helyben élőktől a szervezésben és a hulladékgyűjtésben ismét sok segítséget kaptak a PET-kalózok. A helyiek vendégszeretete és a partmenti települések, valamint polgármestereik aktív közreműködése révén minden alkalommal felejthetetlen élményekben és hangulatban zajlik a rendezvény. A Bodrog parti településeken idén sem maradtak el a PET-kalózók körében közkedvelt kulturális és természeti értékeket bemutató esti előadások és séták,

valamint a finom helyi borok kóstolója. Napközben pedig tisztult az ártéri erdő: a sokszor viharokkal kísért, esős időjárás és a csípős darazsak ellenére, öt elszánt visszatérő és tapasztalt PET-hajós csapat, valamint jelentős kenus különítmény tisztította mindkét parton az ártér közel 20 folyamkilométeres szakaszát. A szoros versenyben a csapatok mindegyike kitett magáért. A PET-kalózok már a versenyt megelőző napon sem tétlenkedtek. Bodrogkeresztúr önkormányzatának közreműködésével és a szorgalmas helyi iskolás csapatok, valamint nemzetközi önkéntesek bevonásával néhány óra alatt 130 zsák hulladékot szedtek össze a Bodrog partján. (forrás:petkupa.hu)

11. Zaj- és rezgésvédelem

Zajvédelem szempontjából a városban jelentős környezeti terhelő nincsen, a lakossági panaszbejelentés nem számottevő. A két jelentősebb ipari övezetbe települt üzemek zajvédelmi szempontból gyakorlatilag problémamentesek. A várost a 37. számú fő közlekedési út elkerüli, így a főútvonalon történő közlekedésből származó zajterhelés nem zavarja a város lakosságát. Zajvédelmi szempontból kedvezőtlen adottságú az a helyzet, hogy a Bodrogköz irányába áramló közúti forgalom a városon keresztül, a Bodrog-hídon bonyolódik le.

12. Települési és épített környezeti állapot

Az épített környezet szabályait *az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény* tartalmazza. Megállapítható, hogy az építészeti tervezésnek, településrendezésnek a környezetvédelem szempontjából is döntő jelentősége van. Városunk rendelkezik fejlesztési koncepcióval (ITS).

A Képviselő-testület a 2017. évi áprilisi ülésén fogadta el a Sárospatak város kül- és belterületének Szabályozási Tervéről és Helyi Építési Szabályzatáról szóló *10/2017. (IV. 28.) önkormányzati rendeletet*, illetve településrendezési tervet, melynek azóta több módosításon is átesett.

Az épített környezet alakításának szabályait is tartalmazó Településképi Arculati Kézikönyvvel foglalkozó, a Településkép Védelméről szóló *25/2017. évi önkormányzati rendeletet* a Képviselő- testület 2017. december 18. napján elfogadta. Az Arculati Kézikönyv pontosan leszabályozza többek között, hogy egy adott városrészben, vagy akár utcában egy

ingatlan építése, felújítása során milyen külső jegyeket lehet csak alkalmazni, vagy milyen lehet az ingatlan elhelyezkedése, formája.

A településtervezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2021. XXXIX. törvény és a *a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021 (VII.15.) Kormányrendelet* (a továbbiakban: Korm. rendelet) értelmében az Integrált településfejlesztési Stratégia és a településrendezési tervek új koncepcióban kell, hogy kidolgozásra kerüljenek.

A Korm. rendelet módosításáról szóló 797/2021. (XII.27.) Korm. rendelet elhalasztja a 419/2021 (VII.15.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseinek hatálybalépését, így a 2022. január 1. helyett 2022. július 1.-jén léptek hatályba a következő rendelkezések:

- az önkormányzat az Elektronikus Térségi tervezést Támogató rendszer (a továbbiakban: E-TÉR) felhasználásával gondoskodik a helyi védelem nyilvántatásáról (34. §)

- a közterület alakítási tervet és annak módosítását az elfogadást követő 10 napon belül a polgármester feltölti az E-TÉR felületre (56. §. (2) bekezdés)

Az egyes eljárási szabályok módosításáról szóló 2/2022 (I.7) Korm. rendelet is módosította a 419/2021 (VII.15) Kormány rendeletet. A módosítás alapján a településtervek és a településképi rendeletek összhangját 2023. december 31-ig kell megteremteni.

2022-ben sikeresen pályáztunk a Teleki László Alapítvány által kiírt Népi Építészeti Programra, melynek keretén belül a Kispataki Tájház (3950, Sárospatak Gárdonyi u. 11.) felújítási munkáinak tervezésére. Ennek eredményeként a tervek elkészültek, így ha a jövőben újabb pályázati lehetőség nyílik, akkor a kivitelezési munkákat is szeretnénk elvégezni.

13. Települési szilárd kommunális hulladékkezelés

Az előző évekhez képest változás következett be a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás területén. 2014. április 1-től a kizárólag önkormányzatok tulajdonban álló Zempléni Z.H.K. Hulladékkezelési Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, mint közszolgáltató feladatait 2018. január 1-től átvette a BMH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Maga a közszolgáltató a hulladékgazdálkodási tevékenységet alvállalkozók bevonásával végzi, településünkön így a Zempléni Z.H.K. Hulladékkezelési Közszolgáltató Nonprofit Kft., mint alvállalkozó vesz részt a tevékenységben.

Sárospatak Városában a Zempléni Z.H.K. Hulladékkezelési Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság ügyfélszolgálati irodát nyitott, mely a Comenius utcán található.

A hulladékgazdálkodás helyi sajátosságait a *hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 27/2017. (XII. 18.) önkormányzati rendelet* szabályozza.

A közszolgáltató hulladékgazdálkodási tevékenysége:

• a települési hulladék közszolgáltató által rendszeresített hulladékgyűjtő edényben, vagy hulladékgyűjtő zsákban állandó járat szerinti gyűjtésére;

• az elkülönítetten gyűjtött hulladék erre a célra szolgáló gyűjtőedényben, vagy gyűjtőzsákban állandó járat szerinti, és hulladékgyűjtő szigetről történő gyűjtésére;

• a zöldhulladék erre a célra szolgáló gyűjtőedényben, vagy gyűjtőzsákban történő gyűjtésére;

• a háztartási üveghulladék az erre a célra rendszeresített gyűjtőzsákban történő házhoz menő rendszerű gyűjtésére;

• a lomhulladék évente két alkalommal, egyedi házhoz menő – lakossági fogyasztó által történő megrendelés alapján – rendszerben történő gyűjtésére;

• a veszélyes és nem veszélyes, települési hulladék, zöldhulladék és elkülönítetten gyűjtött hulladéktól eltérő hulladék hulladékgyűjtő udvarban történő átvételére;

• átrakóállomás és hulladékudvar üzemeltetésére;

• települési hulladék, elkülönítetten gyűjtött hulladék, zöldhulladék, lomhulladék, veszélyes és nem veszélyes, kommunális és elkülönítetten gyűjtött hulladéktól eltérő hulladék hulladékgazdálkodási létesítménybe történő szállítására;

• települési hulladék, elkülönítetten gyűjtött hulladék, zöldhulladék, lomhulladék kezelésére, előkezelésére, ártalmatlanítás céljára történő átadására terjed ki.

A fenti felsorolás is kitér a lomtalanítási rendszerre, 2018. január elsejétől évenkénti kettő alkalommal ingyenesen a lakók rendelhetik meg a lomtalanítási szolgáltatást, házhoz menő rendszerben. Ennek megfelelően az önkormányzatnak nincs lehetősége az eddigi évekhez hasonló lomtalanítási akció rendezésére.

A házhoz menő lomtalanítás lényege, hogy a lakos által írásban vagy online felületen jelzett lomtalanítási igényre a szolgáltatónak 30 napon belül kötelessége reagálni és egy meghatározott időpont kijelölésével a lomtalanítást elvégezni. A rendszer átalakulásának oka, hogy országos szinten, magasabb jogszabályi környezethez igazodva, egységesen kell a lomtalanítást elvégezni.

5. táblázat: Elszállított hulladék mennyisége 2015-2020 (forrás: KSH)

Év	Hagyományos módon elszállított hulladék (t)	Szelektív gyűjtéssel elszállított hulladék (t)
2015	2730	0
2016	1924	297
2017	2078	211
2018	2133	643
2019	2149	773
2020	2532	1014

A 120 literes szelektív hulladékgyűjtő edényzetek, a „sárga kukák” a 2016. évben kerültek átadásra a sárospataki lakosok részére. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint így 2016- ban már 297 tonna olyan hulladékot szállítottak el a lakosoktól, melyek szelektíven lettek gyűjtve. Ezzel párhuzamosan a hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége csökkent. A 2017. évben a szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége kevesebb volt, mint 2016-ban, ezzel párhuzamosan pedig nőtt a hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége. Ezzel szemben 2018-ban a szelektíven gyűjtött és elszállított hulladék mennyisége jelentősen megnőtt, több mint háromszorosára emelkedett, mely igencsak pozitív változás, mely tendencia megfigyelhető a 2019-es évben és azt követő években is. A fenti táblázat is azt mutatja tehát, hogy jelentős hatása van a hulladékgazdálkodásra annak, hogy a lakosoknak a saját háztartásuk keretén belül lehetőségük van a szelektíven történő hulladékgyűjtésre. Az elkövetkezendő évek egyik jelentős globális problémája a hulladékgazdálkodás lesz, egyes országokban már hosszú évek óta gondot okoz a termelt hulladék tárolása. Éppen ezért fontos, még ha sokszor jelentéktelennek tűnik is az, hogy háztartási szinten is tudatosan, szelektíven tudjuk gyűjteni a hulladékot.

Sárospatak területén hulladékudvar kerül kialakításra. A BMH Nonprofit Kft., mint hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladat ellátásra kijelölt gazdasági társaság a hulladékudvar létesítésére vonatkozó feladatok ellátásra az Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Önkormányzati Társulást jelölte ki. A társulás 2006 szeptemberében 85 abaúji és zempléni települési önkormányzat együttműködési szándékának kinyilvánításaként, a térség környezeti állapotának megőrzése, a korszerű hulladékgazdálkodás bevezetése céljával

alakult meg Tokajban. 2019. november 29-én Sárospatak Város polgármesterét választották meg a társulás elnökének.

A Társulás korábban a hulladékudvar helyszínéül a Sárospataki Kommunális Szervezet Dózsa György utca 2. szám alatti telephelyét határozta meg, azonban a hulladékudvar a működését ezen a területen nem tudta megkezdeni. Sárospatak Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az *56/2020. (III.27) határozatában* döntött *a hulladékudvar új helyszínének kijelöléséről*, melyben az Önkormányzat tulajdonában lévő Sárospatak, belterület 3867/1. hrsz. számú „kivett vásártért" jelölte meg. A tervezési munkálatok 2020 októberében megkezdődtek. 2022. május 11. napjától, az Abaúj -Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Önkormányzati Társulás meghatalmazottja az eljárás szünetelését kérte, mely a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő naptól számított legfeljebb hat hónap időtartamra szünetel. 2022. május 31-én a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztálya építési engedélyt adott a 3950 Sárospatak, Dorkói út 3867/4 helyrajzi számú ingatlanon hulladékgyűjtő udvar porta épület kialakítására az alábbi kikötések mellett:

- „A betervezett – és beépítendő – építési termékek, építmény szerkezetek rendelkezzenek az azokra vonatkozóan előírt teljesítmények, ill. jellemzők teljesítését igazoló irattal, melyet a használatbavételi engedély kérelméhez csatolni kell.
- A kéményseprő-ipari közszolgáltatásról szóló törvényben meghatározott esetben a használatbavételi engedély iránti kérelem, illetve bejelentés előterjesztéséig szén-monoxid érzékelő berendezés(ek) felszerelése meg kell, hogy történjen. A felszerelés tényét fotókkal és alaprajzon történő jelöléssel dokumentálni kell.
- Az építmények megvalósítása és rendeltetésszerű használata során biztosítani kell a helyiségek rendeltetésének megfelelő szellőzési lehetőséget."

14. Köztisztaság

Sárospatak Város közigazgatási területén, az előző évekhez hasonlóan, 2022-ben is folyamatos a hulladék illegális elhelyezésének felderítése és felszámolása. Több gócpont sikeresen felszámolásra került - mint például a Pipacs - Búzavirág utcán, Halászhomok területén, Apróhomok területén, Alkotmány utcán, Viola utcán, Vak Bottyán utcán található lerakások - hála a város közterület-felügyelőjének, az önkormányzat munkatársainak, valamint a közreműködő társszervezetek segítségének.

A nagyobb elhelyezések mellett az tapasztalható, hogy a hulladékot elszórtan, kisebb mennyiségben helyezik el, általában a szelektív hulladékgyűjtők közvetlen környékén. Visszatérő problémát okozott a Comenius utcán található hulladékgyűjtő edények környékén lévő folyamatos szemét, melyet a Sárospataki Lakásszövetkezet segítségével sikeresen megszüntettünk. Folyamatos közterületi jelenléttel, a már megtisztított területek, lerakók visszatérő ellenőrzésével, új lerakók felderítésével próbálja önkormányzatunk a kialakult helyzetet javítani, a tisztaságot fenntartani.

Az illegális hulladéklerakók felszámolása érdekében a „Tisztítsuk meg az Országot!" projekt 2020. évben megvalósítandó I. ütemében szereplő támogatásra Sárospatak Város Önkormányzata is pályázott. A pályázat sikeres lezártát követően a település közigazgatási területén belül több illegális szemétlerakó helyet sikerült felszámolni az idei évben.

A fent említett pályázati forrás keretében megtisztított területeket fenntartási kötelezettséget vállalva folyamatosan ellenőrizzük és szükség esetén tisztítjuk. Kamerák felszerelésével nyomon követhetők azok, akik hulladékot helyeznek el illegálisan. Tiltó táblák kihelyezésével igyekszünk felhívni a figyelmet a környezet tisztaságának megóvására.

15. Kommunális szennyvízkezelés, gyűjtés, elvezetés, tisztítás

A *vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII törvény 44/C. § (1) bekezdése* alapján Sárospatak Város közigazgatási területén 2002-től a szennyvízcsatornával el nem látott területek vonatkozásában megszerveztük a kötelező közszolgáltatást a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz gyűjtésére, szállítására és ártalmatlanítására. A közszolgáltatást Sánta László egyéni vállalkozó végezte 2019. december 31-ig, azonban ő nem kívánta a továbbiakban ellátni a közszolgáltatási feladatot, így 2020. január 1. napjától az ÁD-CSE-WO Kft. végzi városunk közigazgatási területén a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz gyűjtését és ártalmatlanítását. A helyi közszolgáltatásról alkotott, *a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 27/2013. (XII. 17.) önkormányzati rendeletünk* szabályozza a közszolgáltató, az önkormányzat és az érintett lakosság feladatait.

Sárospatak város túlnyomó része szennyvízelvezető hálózattal ellátott, az összesen 56 km hosszúságú rendszert vegyes anyagú (beton, AC és műanyag) csövek alkotják. A település egy részén azonban a lakossági szennyvizeket jelenleg is udvari szikkasztó aknába gyűjtik, melyek folyamatosan szennyezik a talajt és a talajvizet. A *környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény* határozza meg, hogy az, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés

hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést, ideértve az egyedi zárt szennyvíztározót is alkalmaz, talajterhelési díjat köteles fizetni a települési önkormányzatnál.

Településünkön az összes elvezetett szennyvíz mennyisége évről-évre változó, sokéves átlag alapján 600-615 ezer m^3/év. A csak a háztartásokból elvezetett szennyvíz mennyisége csökkenő tendenciát mutat, még a 2000-es években átlagosan 350 ezer m^3/év volt, addig az utóbbi években 270-290 ezer m^3/év.

A KEOP-7.1.0/11-2013-0030 azonosító számú „Sárospatak város szennyvízelvezetésének- és tisztításának bővítése, korszerűsítése" című projekt, a „Derogációs víziközmű projektek előkészítése" című pályázati kiírásra került benyújtásra. A projekt magába foglalta a Sárospatakon meglévő szennyvízvezeték-rendszer egy részének rekonstrukciós munkálatait, a közművel el nem látott területek szennyvízhálózatának kialakítását, valamint a sárospataki szennyvíztisztító telep korszerűsítését. A konkrét kivitelezési munkák 2018 nyarán kezdődtek meg és 2020. december 10- ig tartottak. A szennyvíztelep próbaüzemét követően megkezdődött a tényleges üzemelés.

16. Közműves ivóvízellátás

A közműves ivóvízellátást településünkön a Zempléni Vízmű Kft. biztosítja, a sátoraljaújhelyi I. vízmű telepről a Sárospatakot Sátoraljaújhellyel összekötő gerincvezetéken keresztül.

Az ivóvizet keménysége alapján négy kategóriába soroljuk:

- 0-7 nk^0 -ig nagyon lágy,
- 7-14 nk^0 -ig lágy,
- 14-21 nk^0 -ig közép kemény,
- 21 nk^0 -tól kemény.

A hazai jogszabályok és az Európai Unió egyaránt 5-35 nk^0 között fogadja el a vízkeménység értékeit. Településünkön az ivóvíz általában keménynek mondható, minősége kiváló, így az előzőek alapján egészségügyi szempontból pozitív hatású, élvezeti értékét tekintve pedig finomabb, az ország számos területéhez képest, pH értéke 6,85.

Sárospatak, továbbá az ország csaknem teljes területén 1970-ben - mivel az ivóvíz nyomócsőnek kiválóan megfelelő öntöttvas cső gyártása 1968-ban Magyarországon leállt, és

a műanyag cső még nem volt túl népszerű- az ívóvíz fejlesztés megoldását az azbesztcement anyagú cső gyártásával oldották meg.

A városban a vízellátás gyakorlatilag teljes körű, belterületen csak a Búzavirág és Pipacs utcában hiányzik az ivóvízvezeték. Az üzemelő hálózat hossza: 109 km, melyből 47 km KM-PVC, 36 km AC, 26 km acél anyagú.

Sárospatakon a Zemplén Vízmű Kft. évtizedek óta végzi az ívóvíz ellátó rendszer üzemeltetését.

Az egész várost érintő elöregedett ívóvíz hálózat problémái ismeretesek minden itt élőnek, hiszen az egyes városrészeken előfordulnak csőtörések.

A város folyamatosan keresi a lehetőséget arra, hogy a legkritikusabb szakaszokat kicserélje. Ennek érdekében - a saját forrás hiányából adódóan - jelenleg csak pályázati forrásból van lehetőségünk ezeket a fejlesztéseket elvégezni.

Ezek eredményeként az elmúlt években az alábbi fejlesztések valósultak meg:

A Zempléni Vízmű Kft saját fejlesztésében a Hunyadi utca, Szabó József utca, Herceg utca, Budai Nagy Antal utca egy része

Továbbá 2019 évben sikeresen pályáztunk az Innovációs és Technológiai Minisztérium által kiírt, Víziközművek Állami Rekonstrukciós Alapjából nyújtható támogatásra. Ebből a forrásból 2021-ben a Kassai utca teljes ivóvíz vezetékrendszerét sikerült kicserélni mintegy 630 m hosszban, leágazásokkal és házi bekötésekkel együtt.

Egy-egy utca ivóvízvezetékének kicserélése azonban rendkívül költséges. Az említett Kassai utcai beruházás bruttó 75 954 705 forintjába került az önkormányzatnak. Pályázati támogatás nélkül, ekkora költséggel járó beruházásokat nem tud vállalni önkormányzatunk.

A fent említett nyertes pályázatunk benyújtásának is feltétele volt, hogy víziközmű-rendszerenként egyszerre egy pályázat nyújtható be (a Zempléni Vízmű Kft. nyilatkozatban vállalta, hogy más település pályázatának benyújtását nem támogatja), a felújítandó ivóvízvezeték szakasznak szerepelnie kellett a szolgáltató által a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak benyújtott és általuk jóváhagyott, 15 évre előre tervezett ún. Gördülő Fejlesztési Tervben.

Folyamatosan figyelemmel kísérve a közkutakról történő fogyasztást, megállapítható, hogy jelentős mértékű a fogyasztás Halászhomokon, Apróhomokon, valamint a korábban említett Búzavirág és Pipacs utcákban. A Sárospatakon a szolgáltatott összes víz mennyisége az elmúlt évek átlaga alapján 490-500 ezer m^3 /év, viszont a 2000-es évek második feléhez viszonyítva csökkenő tendenciát mutat a felhasznált víz mennyisége. A háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyisége az utóbbi években 320 és 370 ezer m^3 /év között mozog.

17. Csapadékvíz elvezetés, vízrendezés, ár- és belvízelvezetés

Az önkormányzatok vízgazdálkodási feladatait – többek között - a *vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. §-a* szabályozza. E szerint az önkormányzat feladatai közé tartozik a fent leírt ivóvízellátáson, helyi vízi közművek működtetésén, a szennyvízelvezetésen- és tisztításon túl a csapadékvízzel történő gazdálkodás, a helyi vízrendezés- és vízkárelhárítás, az ár- és belvízelvezetés.

Az önkormányzat hatáskörébe tartozó vízrendezési feladatok mennyiségét elsősorban a csapadékviszonyok határozzák meg. Az idei évben nagyobb beavatkozást igénylő - szélsőséges csapadékmennyiség miatti – vízkár elhárítási esemény nem történt Sárospatak területén.

A zárt csapadékvíz elvezető csatorna üzemeltetését - melynek hossza 28 km –a Sárospataki Kommunális Szervezet látja el. A csapadékvizek végső befogadója minden esetben a Bodrog folyó.

Folyóink árvízi sajátosságain belül megállapítható, hogy a Tisza és a Bodrog árvizeinek egyidejűsége gyakori. A nagyobb árvizek visszatérési ideje a Tiszán 5-6 év, a Bodrog esetében is ezzel számolnak. Kiemelten fontos Sárospatak belterületének védelme. Az 1980-as években épített végardói töltést hosszabbítani szükséges. A veszélyeztetett területeken történő építkezéseket erőteljesen korlátozni kell. Fontos szempont a hullámtéri területek kitágítása, a folyókat kísérő természetes társulások területének bővítése. Kiemelt szerepet kell kapni az ártéri tájgazdálkodásnak.

A szélsőséges csapadékeloszlás esetenként csapadékvíz elvezetési problémákat szül egyes városrészeken. Ezen problémák kiküszöbölése érdekében Sárospatak városát több részre – részvízgyűjtőkre – történő tagolásával elkezdődött a csapadékvíz elvező rendszer felmérése és tisztítása. Elsőként a bodroghalászi városrész rendszerét tekintettük át, majd külső szolgáltató bevonásával elkezdődött a rendszer tisztítása.

18. Árvíz- és belvízvédelem

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság keretén belül a Sárospataki Szakaszmérnökség felügyeli a Bózsva-, Tolcsva-, Hercegkúti és Bényei-patakok teljes vízgyűjtőjét, a Ronyva-patak Magyarország területére eső vízgyűjtőjét, valamint a Tisza és a Bodrog összefolyása fölött elhelyezkedő tájegység, a Bodrogköz Magyarország területére eső részét. A településünkön átfolyó Bodrog esetében Sárospatakon helyeztek el állandó vízállás, illetve Felsőbereckiben állandó vízállás- és vízhozam mérő automatát. Ezen túl mindkét településen naponta egyszer (reggel 7 órakor) személyes észlelés is történik, mely feladatot a gátőrök látják el.

Településünkön idén nagyobb védekezési munkákat előidéző árvízvédelmi helyzet nem történt, sőt hosszú távon inkább a tartósan alacsony vízállás okozhat problémákat. Holtágaink Bodrog folyóból történő vízutánpótlása nem megoldott, a város környezetében lévő több holtágat erősen veszélyezteti a feliszapolódás, feltöltődés folyamata. Ahhoz, hogy ez a folyamat visszafordítható legyen nagyobb területre kiterjedő, állami beruházással megoldható vízrendezésre lenne szükség, mely összetettségéből adódóan nem csak a vízügyi igazgatóság, hanem például a természetvédelmi hatóság közreműködésével valósulhatna meg. Felvetődhet a kérdés, hogy nem egy olyan természetes folyamatról van e szó holtágaink átalakulása során, melybe beavatkozni nem szükséges, hiszen a természet – jelen esetben klimatikus okokra visszavezethetően - folyamatosan átalakul. Azonban ennek eredménye az, hogy a közvetlenül ugyan nem hasznosított vízfelületek szabadidős, turisztikai funkciója esetlegesen megszűnik.

A nagyobb áradások hiányának hatása nemcsak a holtágaink állapotát érinti negatívan, hanem magát a Bodrog folyót is. A hosszú évtizedeken keresztül fennálló évi áradások rendszere az utóbbi években gyakorlatilag megszűnt. Ennek következménye, hogy a folyó medre is egyre intenzívebben iszapolódik fel, hiszen hiányzik a nagyobb vízhozammal járó áradások „medertakarító” funkciója.

A város területén, fekvéséből adódóan belvízveszély ritkán alakul ki, a környezetében lévő belvízvédelmi csatornák közül jelentős a Törökéri- és a Tiszakarádi-főcsatorna. Ezeken napi 16 egyszeri észlelés történik, mely adatokat szintén a miskolci igazgatóságra minden reggel 7 órakor továbbítanak. Ezek a csatornák a belvíz elvezetésén túl a mezőgazdasági vízkivételre is lehetőséget biztosítanak.

A Bodrog folyóba torkolló patakok vízállására, vízhozamára és minőségére vonatkozó adatokat automata berendezésekkel és rendszeres monitoring mérésekkel vizsgálják, ezek

állandó (pl. Ronyva-patak – Vízmű) és az EU Víz Keretirányelv által megadott (pl. Hercegkút-patak – 37-es főút) pontokon történnek.

A klímaváltozás következményeként megnő az extrém időjárási jelenségek gyakorisága és intenzitása, mint például a lokálisan jelentkező, hirtelen lezúduló, 30 mm/nap intenzitást meghaladó csapadékmennyiségeké, ami villámárvíz kialakulásához vezethet. A villámárvíz kialakulását befolyásolja a vízgyűjtő terület felszínborítottsága, vízrajza, talajadottságai, lejtőszöge. Az utóbbi feltétel síkvidéken nem játszik szerepet, értelemszerűen ezért a villámárvíz fogalma csak domb- és hegyvidéken értelmezhető. Magyarország villámárvíz kockázati térképe alapján Sárospatak a magas kockázatú területen fekszik.

Tekintettel a szárazságra, 2022. évben árvíz- és belvízvédelmi készültség nem volt.

19. Zöldterület-gazdálkodás

A zöldfelületek mennyisége, állapota, a fenntartás színvonala jelentősen befolyásolja a települések arculatát, a lakosság komfortérzetét és a levegő minőségét. Zöldfelületnek nevezzük a települések területén belül növényzettel bármilyen módon fedett területeknek az összességét. Zöldterület csak közterület lehet, így közparkok, közkertek, fásított közterek és a játszóterek.

Sárospataki Kommunális Szervezet kertészeti részlege mindig az évszaknak megfelelő virágokkal ülteti be városunk parkjait, s tartják rendben zöldterületeinket.

A város zöldterületének nagysága: 62,6 ha
Belterjesen gondozott zöldterület: 30 ha
Külterjesen gondozott zöldterület: 32,6 ha
Védett természeti terület: 44.561 m^2

A korábban részletezett fejezetekben (klímastratégia, csapadék) említésre került az időjárás és azon belül is a csapadék eloszlásának szélsőségessége. A zöldterület felületek nagysága egyre fontosabb a városunk életében. Klímavédelmi és csapadékvíz elvezetési szempontból stratégiai jelentőségű. Ezért szükséges a jelenlegi zöldterület megőrzése.

Katona József utcai játszótér

Sárospatak Város Önkormányzata saját beruházási költségén közel 30 millió forintból építtetett új játszóteret az Ady térre a 2021-as évben. Idén pedig a Katona József utcai játszótér került megújításra. Emellett pedig szintén a lakótelepi városrészben streetball pálya létesült.

5. ábra: Katona József utcai játszótér felújítása

Berek horgászfalu fáinak megújítása

2020. szeptember 21-én megkezdődött a Berek keleti holtágában lévő erdőrészletek elöregedett, veszélyes fáinak kitermelése, valamint gyökérszaggatással történő megújítása, sávos kivitelezésben (gyökérszaggatás: sarjaztatásnál a gyökerek elvágása, hogy új hajtás keletkezzen). A kitermelés a Gárdonyi úti lakóházak mögötti erdőrészletben kezdődött, és folyamatosan haladt a horgászfalu irányába. A Berek holtág úgynevezett Majális területén a fakitermelési munkálatok az engedélyeknek megfelelően befejeződtek, a terület és tereprendezés megtörtént, erdészeti szakirányítónk az ellenőrzést követően lejelentette azt a szakhatóságok felé. A terület erdőápolásra vár. A horgászfalu elnevezésű területen a fakitermelés jelentős része megtörtént, jelenleg zajlik a még álló fák kivágásának megszervezése, valamint a horgászfalu területén lévő fásításban lévő veszélyes fák kitermelése. A munkálatok befejeztével mintegy bruttó 4000 m^3 fatérfogatú faanyag kerül kitermelésre és elszállításra.

20. Helyi közlekedésszervezés

Sárospatakon a burkolt közutak aránya megközelíti a 75 %-ot. A városban helyi tömegközlekedést üzemeltető vállalat nem működik. Helyi autóbusz közlekedés nincs, az Észak- magyarországi Közlekedési Központ Zrt. helyközi járatokkal biztosítja azt. A vonzáskörzethez tartozó települések közlekedési kapcsolatait autóbusz járatokkal biztosítják.

A Sárospataki járásban nyilvántartott autóbusz-állomány száma változó, azonban 2018-ban jelentősen megnövekedett a számuk. Átlagéletkorukra vonatkozó adat az utóbbi időszakban már nem áll rendelkezésünkre, azonban átlagosan 13-14 évnek mondható.

A város vasúti elérhetőségét a Szerencs-Sátoraljaújhely vasútvonal biztosítja, melynek pályarekonstrukciója a közelmúltban elkészült.

A település területén található közutak állapotának, minőségének javítását az önkormányzat - saját költségvetésében rendelkezésre álló keret, valamint a pályázati lehetőségek függvényében - évről-évre folyamatosan végzi. Az utóbbi időszakban több, az önkormányzat, illetve a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében lévő út került felújításra.

2022 szeptemberében pályázatot nyújtottunk be a Terület -, és településfejlesztési operatív program plusz" megnevezésű pályázati csomag lehetőségeivel élve. A TOP_Plusz-1.2.1-21 azonosító számú, Élhető települések nevű projektben kap helyet a projekt által támogatható

Fenntartható Városi Mobilitási Terv (a továbbiakban: SUMP), amelynek része a városfejlesztési közlekedési stratégia megalkotása is.

A SUMP céljai:

- Minden lakosnak legyen lehetősége választani közlekedési alternatívák közül, hogy eljuthasson a számára legfontosabb célpontokra.
- Javuljon a biztonság és a lakosok biztonságérzete.
- Csökkenjen a levegőszennyezettség, illetve a zajszennyezés, valamint az energiafelhasználás.
- Javuljon a személy- és áruszállítás hatékonysága és fajlagos költségmutatója.
- A tervben megfogalmazott intézkedések járuljanak hozzá a városi környezet vonzerejének növeléséhez és minőségének javulásához.

A SUMP számos különböző közlekedési formát integrál egyetlen igény szerint használható mobilitási szolgáltatásban. A természeténél fogva multimodális és felhasználóközpontú, így méltán remélhető, hogy vonzó és hatékony alternatívát kínálhat az autóhasználat helyett vagy kiegészítve azt, és elősegítheti a fenntarthatóbb közlekedési módokra való áttérést, valamint a közlekedési hálózatok hatékonyabb kihasználását.

Sárospatak Város Önkormányzata évről évre lehetőségeihez mérten fenntatja és fejleszti a közúti közlekedést biztosító infrastruktúrát, utakat, járdákat és parkolókat. Emellett szintén fontosnak tartja a város a közterületekről történő csapadékvíz elvezető rendszerek fenntartását, szükség esetén fejlesztését.

A következő táblázat részletesen bemutatja azt, hogy az elmúlt években mely utcák, járdák és parkolók lettek felújítva.

Utak- járdák és parkolók felújítása	
2017	Vak Bottyán utca
2018	Erdélyi út
	Béla király tér
	Attila út
	Gárdonyi út
	Táncsics utca
	Határ utca
2019	Wesselényi út
	Szabó József utca
	Malomkőgyár út
	Dorkói út
2020	Németh László utca
	Zrínyi utca
	Bartók Béla utca
	József Attila utca
	Kassai utca
	Herceg utca
	Borsi utca
	Tengerszemi út
2021	Rákóczi úti és Kazinczy út járdaburkolat
	Névtelen utca- garázssor (2905/4.hrsz.)
	Vak Bottyán utca útburkolat
	Comenius utca
	Damjanich utca
	Hajnóczy utca
	Vasvári Pál utca
	Szalkai László utca
	kis Szent József utca
	Mikes Kelemen utca
	Pálóczy utca
	Dózsa György utca
	Erdélyi út parkoló
	József Attila utcai parkoló
	Martinovics utcai parkoló
2022	Katona József utca
	Mányoki Ádám utca
	Kölcsey utca
	Baross Gábor utca

21. Összefoglalás

A város környezetvédelmi állapota összességébe véve jó, hiszen komoly levegő-víz- és természetszennyező tényező nincs a területén, illetve környezetében sem. Az utóbbi években környezetvédelmi szempontból jelentős káresemény nem történt, a lakosság a környezetére igényes. Továbbiakban a gazdálkodási szervezetek, illetve a lakosság összefogásával a jelenlegi eredmények fokozhatók.

Készítette: Batta Eszter környezetvédelmi ügyintéző és
Polgárné Monok Bernadett városüzemeltetési ügyintéző
Sárospataki Polgármesteri Hivatal
Műszaki és Kommunális Iroda